

Kurzus neve: Jövő 1. /A designkultúra jövőt érintő témái és stratégiái				
A kurzus oktatója/i, elérhetősége(i): Schneider Ákos (schneider@mome.hu)				
Kód: M-DE-303	Tantervi hely: MA - DE	Javasolt félév: 3	Kredit: 5	Tanóraszám: 36-42
Kapcsolt kódok: M-SZ-301	Típus: Előadás	Szab.vál-ként felvehető-e? Igen	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek: -	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): -				
<p>A kurzus célja és alapelvei:</p> <p>A „Jövő” modulban a nemzetközi designkultúra bizonyos területeit ökológiai, társadalmi, illetve technológiai lehetőségek és krízisek mentén térképezzük fel. A tervezéseméletben az 1980-as évektől meghatározó felhasználóbarát és emberközpontú megközelítéseket újabban válságok árnyékolják be. A tervezőknek nemcsak a fenntarthatóság vagy a planetáris etika szempontjaival kell számot vetniük, de újra kell értékelniük a „természetes” és „mesterséges” viszonyát is az új technológiák és az emberi test összefonódásának tükrében.</p> <p>Ma azt látjuk, hogy a tervezett környezetünket egyre inkább meghatározza egy újfajta anyagság, amely legalább olyan radikális változásokat hoz, mint az első ipari forradalmak. Megjelenik az adat mint a design új alapanyaga, áttörések tanúi vagyunk a nanotechnológia, a biotechnológia, az információs technológia és a kognitív tudomány területén. A művészeti és designkutatás szerepe felértékelődik ezen emergens technológiák vonatkozásában, és a különböző alkotói, tervezői megközelítések nem kerülhetik meg az érintett tudományágakkal való párbeszédet. A tantárgy célja, hogy designelméleti szakszövegek, kortárs művészeti és designprojektek feldolgozásán keresztül nyújtson bevezetést ebbe a problémakörökbe.</p>				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák):				
<p>Tudás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Érti a design- és művészetelméleti, valamint kritikai kérdésvetéseket, teóriákat és gyakorlatok komplexitását és összefüggésrendszerét. - Biztos tudással rendelkezik a designelmélet területén használt értelmezési módszerekről. - Általános és specializált ismeretekkel rendelkezik a designelméleti gondolkodás, elemzés és írás meghatározó folyamatairól és koncepcióiról. - Jól ismeri a korszerű prezentációs technikákat, lényegre törően fogalmazza meg állításait és meggyőzően érvel mellettük. A személyes és a mediális kommunikációt értőn és relevánsan használja. - Érti a szaknyelvet és a hatékony (írásos, szóbeli és vizuális) szakmai kommunikációt folytat anyanyelvén kívül legalább egy idegen nyelven. - Alapvető ismeretekkel rendelkezik a design és művészetek főbb elméleteinek, alapelveinek, stíluskorszakainak és irányzatainak, fontosabb alkotásainak területeiről. - Megújuló önálló tudással rendelkezik. - Tudásának része a széles spektrumú műveltség. - Érti a design, a művészetek, az építészet filozófiáját. - Tisztában van az analitikus és kritikus gondolkodással, és ezeket alkalmazza. - Részletes ismeretekkel rendelkezik a kulturális és művészeti jelenségek vizsgálatának módszereiről, technikáiról. - A vizsgált tervezői/alkotói tevékenységekkel kapcsolatos társadalmi igényeket felismeri, képviseli, azokra reflektál. 				

Képesség:

- Felismeri a design, a művészetek, média és építészet által felvetett és megoldott vagy megoldandó problémákat, reflektál azokra.
- Értékeli a design- és művészeti koncepciók kialakítását, illetve részt vesz bennük, ha lehetősége van rá.
- Alkotó módon használja az elméleti tevékenysége alapjául szolgáló technikai, anyagi és információs forrásokat.
- Önálló elképzeléseit egyéni módon és szakmai biztonsággal valósítja meg.
- Hatékonyan kommunikál írásban, szóban, vizuális eszközökkel, anyanyelvén kívül legalább egy idegen nyelven beszél.
- A tanulmányai során szerzett tapasztalatokra támaszkodva önállóan feldolgozza a design, a művészetek, média és építészet területén megjelenő új ismereteket.
- Szakterületén túl is kifinomult kultúráról és kritikai ítélőképességről ad bizonyítást.
- Magas szintű reflexiós képességekkel rendelkezik.
- Ismeri és alkalmazza a design- és művészetelmélet legújabb módszereit.
- A megszerzett tudás alapján képes a design- és művészetelmélet gyakorlásának új helyzeteit, formáit, terepét megteremteni.

Attitűd:

- A koncepciók alkotásában, jelenségek interpretálásban megalapozott szakmai tudás vezet el a józanság jellemzőjéhez.
- Fontosnak tartja szakterülete eredményeinek, saját véleményének képviselését a szélesebb közönség és a szakmai területek képviselői előtt.
- A sajátjától eltérő felfogásokat, kultúrákat tiszteletben tartja.
- Kiforrott kritikai érzéssel viszonyul a design és a művészetek történeti, valamint kortárs alkotásaihoz, a különböző tervezői/alkotói gyakorlatokhoz és eredményekhez.
- Nyitottság, befogadás jellemzi a designteoretikus szemléletmódját.
- Szem előtt tartja a fenntarthatóság elveit. Környezeti tudatossággal végzi minden tevékenységét.
- Az új kezdeményezéseket megfontoltan támogatja, ugyanakkor kiáll az értékek megőrzése mellett.
- Feladatának tartja a kultúra értékeinek következetes képviselését, s közvetítését a szélesebb közönség felé, ismert vagy innovatív technikákkal.
- Érzékeny társadalmi kérdésekre iránt.
- Aktívan keresi az új ismereteket, módszereket, kreatív, dinamikus megvalósítási lehetőségeket.
- Aktívan keresi az együttműködést más szakterületek szereplőivel. Kezdeményezőkézség és kritikai gondolkodás jellemzi.

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:

1. Bevezetés
2. Az antropocén kor designelméleti kérdései
3. Transzhumanizmus és design
4. Utópikus tervezés
5. Poszthumanizmus és design
6. Ember-gép interakciók – UI, UX, a kiborg problematikája
7. Spekulatív tervezői gyakorlatok és designfikció
8. Test és technológia
9. Transzhumanizmus kontra poszthumanizmus
10. A gépi tanulás alkalmazása a design és a művészet területén
11. Virtualitás és a „dolgok hálózata“
12. Összegzés

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

A kurzus foglalkozásai alkalmanként három elemből állnak össze: oktatói előadás, hallgatói prezentációk és szakszövegolvasás.

A hallgatók tennivalói, feladatai:

A félév során a hallgatók önálló kutatómunkát végeznek, amelynek eredményéről prezentáció keretében számolnak be (egyénilag meghatározott időpontokban). További feladat az egyes alkalmakra feladott szakszövegek olvasása és aktív részvétel azok órai közös feldolgozásában. A kurzus zárófeladata egy félév végi esszé leadása vagy egy szabadon választott tervezési projekt felvázolása.

A tanulás környezete: tanterem

Értékelés:

Teljesítendő követelmények: Az érdemjegy megszerzésének feltétele az órai részvétel, egy prezentáció megtartása a szorgalmi időszakban, részvétel a szakszövegek közös feldolgozásában, és a vizsgaidőszakban egy esszé vagy tervezési projektterv leadása.

Az értékelés szempontjai (mi mindent veszünk figyelembe az értékelésben): 1) egyéni kutatás mélysége, komplexitása 2) argumentáció és elemzőkészség 3) prezentációk, leadott szöveg formai sajátosságai 4) feldolgozott témák relevanciája 5) határidőre történő teljesítés 6) órai aktivitás

Az érdemjegy kiszámítása

Súlyozás:

- Aktív órai részvétel 25%
- Prezentáció 25 %
- Esszé 50 %

Érdemjegy kiszámítása:

91-100 %	jeles
81-90 %	jó
61-80 %	közepes
51-60 %	elégéséges
0-50 %	elégtelen

Ajánlott irodalom:

Braidotti, Rosi és Maria Hlavajova (szerk.). 2018. *Posthuman Glossary*. New York: Bloomsbury Academic.

Bratton, Benjamin H. 2016. "On Speculative Design." *DIS Magazine*.

Burckhardt, Martin, and Dirk Höfer. 2018. *Minden és semmi. A digitális világpusztítás feltárulása*. Ford. Tamás Lénárt. Budapest: Atlantisz.

Demos, T.J. *Against the Anthropocene. Visual Culture and Environment Today*. Berlin: Sternberg Press, 2017.

Colomina, Beatriz és Mark Wigley. 2016. *Are We Human? Notes on an Archeology of Design*. Zürich: Lars Müller Publishers.

Ferrando, Francesca. 2018 [2013]. „Poszthumanizmus, transzhumanizmus, antihumanizmus,

metahumanizmus és az új materializmusok.” Ford. Lovász Ádám. *Helikon*, 2018/4.

Forlano, Laura. 2017. „Posthumanism and Design.” *She Ji: The Journal of Design, Economics, and Innovation* 3 (1): 16-29.

Horváth Márk, Lovász Ádám és Nemes Z. Márió. 2019. *A poszthumanizmus változatai. Ember, embertelen és ember utáni*. Budapest: Prae Kiadó.

Schneider Ákos. „Design az antropocén korban.” *Artmagazin*, no. 1 (2018): 26–31.

Egyéb információk:

-

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

-

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

időpont: emailés egyeztetés alapján | helyszín: M_201